

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

UKRAINIAN LABOR NEWS

CORNER PRITCHARD AVE. & MCGREGOR ST.

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA.

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday

РІК II. Ч. 90. СУБОТА, 25. ГРУДНЯ 1920. WINNIPEG, MAN. SATURDAY, DECEMBER 25th, 1920. No. 90. VOL. II.

Новинки.

Большевики концентрують війська на Кавказі.

ТФЛІС, 23. грудня. — Великі сили совітських військ концентрують ся в порті Туапсе на східній березі Чорного моря і в Гагри, порті положеним ще даліше на південний схід в напрямі грузинської границі.

Аліанти вважають положення так грізним, що думають про вислане воєнних кораблів, щоб обезпечити евакуацію аліантських військ в Грузію.

Буденний на Кавказі.

КОНСТАНТИНОПІЛЬ, 18. грудня. — Совітська кавалерія Буденного концентрує ся на Кавказі. В аліантських кругах думають, що ся концентрація означає офензиву на північну Персію.

В Англії страйкує 45 тисяч вуглекопів.

ЛОНДОН 21. грудня. Генеральний страйк вуглекопів в копальнях вугля в Ронда, в Полудневій Валлі, зійшов проголошений в наслідок відмови "Океанської вуглевої компанії", яка оперує кількома локальними копальнями, прийняти до роботи 11 робітників, відправлених на тій підставі, що їх робота не була винагороджувача для компанії.

45 тисяч страйкуючих робітників старують ся намовити майнерську федерацію Полудневої Валлі, щоб вона викликала на страйк всіх вуглекопів в Валлі, аби таким робом приволокти компанію прийняти 11 відправлених робітників і відтягнути інші подібні причини відправлення робітників.

Страйк в Генуї.

ГЕНУЯ, Італія, 23. грудня. — В наслідок страйку 32 кораблі не змогли виландувати своїх грузів і відплисти з Генуї. В порті все ще триває страйк.

Відкрили комуністичний заговор в Чехословаччині.

ПРАГА, 22. грудня. — Детальний план проєктованого революційного руху знайдено між паперами агітаторів в Кладно, 15 миль на північний захід від Праги, як про се доносить "Народні Листи". В плані говорило ся про утворення комуністичного міністерства і встановлене робітничих рад.

Знайдено також кореспонденцію, яка вказує, що чехословацькі комуністи є в стані зносин з комуністами в Німеччині, Угорщині, Італії, Росії, Злучених Державках і Хінах.

Грізні заворушення в цілій Польщі.

КОПЕНГАГА, 14. грудня. — Внутрішнє положення в Польщі представляє ся з кожним днем гірше. Страйки не сходять з дневного порядку. Декуди прибирають вони характер грізних заворушень.

Польське правительство тратьє з кожним днем щораз більше грунт під своїми ногами. Найбільше підкопує його

вплив сильна агітація зі сторони крайних соціалістів, які здобувають серед польських робітників багато прихильників. Польське правительство стараєт ся за всяку ціну закочити як найкорше мир зі совітами, бо боїть ся, що на случай не осягнення мира в Польщі прийшло би до революції.

Страшний терор в Румунії.

ВИДЕНЬ, 16. грудня. — Доси ще не висліджено людей, які в минулий четвер підложили бомбу в сенаті, як се подає телеграма з Бухарешту.

Противники соціалістів старують ся кинути підозріне за злочин на членів тої партії, в якій панує велике обуренє за приводу увязнення соціалістичних послів Московіча, Томи, Драгу, Гайдоша і многих інших. Ув'язнених засуджено на кару в'язниці.

В Румунії панує велике роздренє з причини засудження на смерть відомого румунського письменника, Якова Вільнера. Говерх 4,500 соціалістів обжаловано, що вони утворили заговор в цілі повалення теперішнього румунського правительства.

На Угорщині інтернують Жидів.

ВИДЕНЬ, 16. грудня (Жидівська Телеграфічна Агенція). — Телеграма з Бухарешту доносить сьогодні, що мадярські власти рішили інтернувати всіх чужинських Жидів. В депеші сказано, що на протязі кількох послідних ночей жандарми виволокли з ліжок 500 жидівських родин, яких відтак вивезено до табору для інтернованих.

Врангел в Будапешті.

БЕРЛІН, 15. грудня. — По шеститижневій відпочинку в Константинополі прибув ген. Врангел з цілим своїм штабом до Будапешту, столиці Угорщини. Угорське правительство привітало Врангеля і його компанію торжественно.

Відозва вірменського совітського правительства до народу.

БЕРЛІН, 14. грудня. — Вірменське совітське правительство складаєт ся з 5 народних комісарів. Воно видало прокламацію до вірменського народу, в якій говорить ся, що Вірменія звернула ся тепер з просьбою о поміч до совітської Росії після даремного звизання на поміч західно-європейської цивілізації, щоб вона освободила її з вікової турецької неволі.

Всі американські запомогові організації покинули Вірменію.

Лойд Джордж каже, що Дарданеллі остануть в руках Антанті.

ЛОНДОН, 15. грудня. — Прем'єр Лойд Джордж оповіст сьогодні в палаті громад, що без огляду на зміни в грецьким правительстві Дарданельський пролив мусить остати ся під контролею Великої Британії, Франції і Італії, і оскільки, чи в Греції буде пра-

вити Константино, чи верне Венізелос.

Відповідаючи на численні запитання в справі надмірних коштів окупації Мезопотамії, прем'єр заявив, що ніхто не може домагатися того, аби Велика Британія зрідка ся мандаторі над тим краєм. Він казав, що коли Велика Британія прийняла мандаторію, так мусить поносити початкові кошти, які остаточно звернуть ся через експлуатацію нафтових жерел в тим краю.

Старують ся о нафтові концесії в Росії.

ПАРИЖ, 15. грудня. — "Юманіте" подає депешу від члена совітського правительства Карахана, який заявляє, що американська "Стендард Ойл Компані" веде переговори з Совітами, прокладаючи великі суми за нафтові концесії в області Баку та в інших нафтових місцевостях.

Совіти пропонують Болгарії дипломатичні зносини.

СОФІЯ, Болгарія, 14. грудня. — Юрій Чічерін, російський совітський міністер заграничних справ, вислав до болгарського правительства радіограму, в якій пропонує, щоб відновили дипломатичні зносини між Болгарією і Совітською Росією.

Болгарське правительство не дало ще відповіді на той комунікат.

Побили Французів.

ПАРИЖ, 14. грудня. — В околиці Дебелі (в Сирії) сирійські повстанці окружили несподівано відділ французького війська. В боротьбі 20 французських жовнів згнуло, а 40 було ранених.

Турецько-вірменська війна цілковито скінчила ся.

БЕРЛІН, 14. грудня. — Д-р Зія Бей, урядовий дипломатичний представник в Москові правительства турецьких націоналістів в Ангорі, переіздав сьогодні через Берлін і підчас короткого перестанку в сім місті сказав:

"Припинено вже цілковито ворожі кроки між Туреччиною і Вірменією. Вірменія стала совітською республікою згідно з планами московського правительства, а турецьке націоналістичне правительство признало її незалежністю. Всі турецькі війська відкочили з Вірменії. Вірменська справа, оскільки вона дотичить Туреччини, є ввиду того поладана".

Американська палата послів ухвалила здержати імміграцію на один рік.

ВАШІНГТОН, 13. грудня. — Палата послів ухвалила нині 293 голосами проти 41 законопроект в справі здержання імміграції до Злучених Держав на протязі одного року.

З під сего закону є виняті: студенти, дипломатичні урядники, найблизші кривні американських горожан і на шість місяців різні робітники з Мексики і Канади, які є потрібні на жинах.

Законопроект відослано вже до сенату, де сподіють ся завзято бореться. Закон вийде в жите, коли законопроект буде прийнятий в сенаті і його підпише президент Вилсон.

В американсьім сенаті ухвалено проєкт заборони в'їзду в Америку.

ВАШІНГТОН, 16. грудня. — Сенат ухвалив сьогодні законопроект Пойндекстера, після якого страйки, що перешкаджають в міжтеїтвій торгівлі будуть уважатися за злочин.

Постанови того законопроект забороняють всякий страйковий рух в міжтеїтвій торгівлі і накладають максимальну кару в сумі \$15,000 і десять років в'язниці.

Червоний прапор в югославсьім парламенті.

БІЛГОРОД, Сербія, 13. грудня. — Нині відбуло ся отворенє югославського парламенту. Комуністичні послы, в числі 58, прибули з червоним прапором.

Стефан Радіч, провідник селянської партії, і хорватсько-республіканська група на отвореному парламенту не звили ся на знак протесту.

Зріст революційного руху в Новій Зеландії.

ВЕЛІНГТОН, Нова Зеландія, 14. грудня. — Нова Зеландія загрожена поважною промисловою кризою. Всі робітничі юні, між ними майнери, маринари і дровні робітники починають хилити ся в напрямі безпосередньої акції.

Буржуазія перелюкана тим, що робітники не хочуть вже більше слухати реформістів і соціял-патріотів, а починають лучитися з революційними організаціями. Провідники робітничих організацій висловлюють ся стверто за совітською формою правительства. Декотрі юні заявили, що їх ціллю є здобути сильну контролю над промислом. Найбільше революційним елементом робітничого руху в Новій Зеландії є ті майнери, котрі працюють в державних копальнях вугля.

Совіти посилають військо в напрямі Вільна.

ЛОНДОН, 13. грудня. — Одержана тут сьогодні депеша з Вільна доносить, що наслідком прибути антантських і нейтральних військ до того міста, совітські війська концентрують ся в напрямі Вільна.

В Празі розоружено відділ війська.

ПРАГА, 11. грудня (опізнане). — Часописи подавали сьогодні, що підчас задуру, який мав вчера місце між товпою демонстрантів і відділом поліції перед будинком парламенту, ранено що найменше п'ятдесят осіб.

Забурення та бійка мали також місце в різних сторонах міста. Двох послів побито на улиці та розоружено один відділ війська.

Совітський представник в Америці Мартенс має бути депортований.

ВАШІНГТОН, 15. грудня. — Секретар праці Вилсон рішив ся остаточно на депортованє російського совітського посла Людвика Мартенса.

Після цілотижневого слухання аргументів адвокатів Мартенса проти депортованя секретар Вилсон найшов оправданє на депортованє Мартенса. Депортованє його оправдуєт ся тим, що "Мартенс займає уряд в совітсьім режі-

мі, який має на цілі повалити силою правительство Злучених Держав".

Секретар праці Вилсон заявив, що Мартенс підходить під юрисдикцію закону з 16. жовтця 1918 р., на підставі котрого "чужинці, які належать до організацій, маючих на цілі поваленє правительства Злучених Держав, мають бути депортовані".

Президент Вилсон вповні годиться з поглядом секретара праці. Справа депортованя Мартенса була вчера предметом дискусії на засіданні кабінету.

ВАШІНГТОН, 16. грудня. — Людвик Мартенс, представник російського совітського правительства в Злучених Державках, буде депортований до Росії на кошт правительства, як се сказано рішено секретара праці Вилсона.

Секретар Вилсон поручив головному комареві Еміграції взяти Мартенса під сторожу і "депортувати його до Росії на кошт правительства Злучених Держав".

Урядова заява Мартенса.

НЬО ЙОРК, 17. грудня. — Людвик Мартенс, представник Російської Соціалістичної Федеративної Соцітської Республіки в Злучених Державках, зложив сьогодні заяву в звязі з рішенєм департаменту праці, в котрій між иншим говорить се:

"Я перелав рішенє (секретара праці про його депортацію. — Ред.) комісаріатови заграничних справ в Москві. Моя діяльність буде цілковито зависити від інструкцій, які прийдуць від мого правительства".

Рішенє міністра праці є політичним актом, подиктованим політкою теперішньої адміністрації у відношеню до совітського правительства. Рішенє про депортацію не було спричинене моєю діяльністю. Се просто тому, що я є представником совітського правительства. В самому рішеню говориться, що я ніколи нічим не був звязаний з якою-б то не було пропалагандою проти правительства Злучених Держав".

Совіти домагають ся плебісциту для Бесарабії.

БУКАРЕШТ, 20. листопада. ("Роста", Відень). — Румунське правительство одержало від совітського комісара заграничних справ Чічеріна ноту, в якій совітське правительство жадає поладженя справи принадлежності Бесарабії при помочи плебісциту (загальною голосованям).

Румунське правительство не дало доси жадної відповіді. Міністер Йонеску заявив, що плебісцит вже відбув ся (!), бо Бесарабія брала вже два рази участь в голосованю до румунського парламенту (!!). Надіють ся, що в такім змісті буде вислана відповідь румунського правительства.

Франція жадає 230 мільярдів франків відшкодованя.

ПАРИЖ, 12. грудня. — Французське правительство приготувалє звіт на конвенції в Брукселі, на якій має бути установлена висота відшкодованя, яке Німеччина має заплатити Франції.

Як доносить, Франція жадає від Німеччини відшкодованя в сумі 230 мільярдів франків.

ІДЬТЕ НА ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УКР. РОБ. ДОМУ.

ДО ФІЛІЙ, ВІДДІЛІВ, ТОВАРИСТВ І ПОДИНОКИХ ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО ДОМУ.

Дорогі Товариші!

Отсим повідомляємо Вас, що річні загальні збори Українського Робітничого Дому в Вінніпегу відбудуть ся в днях: 27-го, 28-го і 29-го СІЧНЯ, 1921 РОКУ.

ПРОГРАМА ЗБОРІВ:

1. Отворенє загальних зборів.
2. Вибір президії на час зборів.
3. Провіренє повномочій делегатів і прийманє нових членів.
4. Прийманє пропозицій делегатів.
5. Справозданє заряду і функціонерів Укр. Роб. Дому.
6. Вибір комісії.
7. Справа органу Укр. Роб. Дому.
8. Справа школи при Укр. Роб. Домі.
9. Справа філій і відділів Укр. Роб. Дому на провінції.
10. Ревізія статута Укр. Роб. Дому.
11. Справозданє комісії і порішенє їхніх резолюцій.
12. Вибір заряду і контрольного комісії на 1921 рік.
13. Внески на добро Укр. Роб. Дому.
14. Заключенє зборів.

Заряд Укр. Роб. Дому в Вінніпегу запрошує на сі річні загальні збори всіх членів Товаришества Укр. Роб. Дому в Канаді і Америці, взяти в сих зборах як найчасейнішу участь, щоби спільно в нарадах над справою сєї Робітничої Інституції обговорити і вирішити всі питання поданої вище програми. Крім того з зборів будуть порушені також і інші питання загально-робітничого характеру.

ІНСТРУКЦІЯ ДЛЯ ФІЛІЙ, ВІДДІЛІВ І РОБІТНИЧИХ ТОВАРИСТВ:

Кожда філія, и відділ Укр. Роб. Дому на провінції, має право вислати одного делегата з правом рішаючого голосу. Філія, чи відділ, який числить поверх 25 членів, має право вислати одного делегата на кожних 25 членів (дрим. 50 членів висилають 2 делег., 75 членів — 3 делег. і т. д.).

Кожде робітничє товариство, котре є членом Укр. Роб. Дому, має право вислати одного делегата з рішаючим правом голосу.

Вінніпег буде представлений на загальних річних зборах одним делегатом на кожних 25 членів, з рішаючим правом голосу.

Всі інші члени, не делегати, як з Вінніпегу так і прибувші з провінцій мають право дорадочого голосу: можуть забирати слово, брати участь в дискусії, ставити пропозиції, як також можуть бути вибрані до заряду.

Товариші делегати повинні мати повномочія товариства на папері. Делегати прибувші без повномочій, будуть мати лише дорадчий голос.

Всі члени прибувші на загальні річні збори повинні виказатись під час вступу до галі своїми членськими картками.

Просить ся тих філій, відділів і товариств, котрі не зможуть вислати делегата, прислати свої пропозиції чи жаданя листовно на руки секретаря У. Р. Д. еще до зборів.

З товариським привітом,

ЗАРЯД.

ПРЕДСТАВЛЕНЯ В УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ

В СУБОТУ, 25. ГРУДНЯ С. Р.

Драм.-Спів Кружок Українського Робітничого Дому

ВІДІГРАЄ ДРУГИЙ РАЗ

знамениту пєсу в сучасного жита Т. Колесниченка п. н.

"ЛЮДОЖЕР"

Дітям до 14 літ вступ заборонений.

Ціни місць: 75, 50 і 35 центів.

В ПЯТНИЦЮ, ДНЯ 31. ГРУДНЯ С. Р.

Тєв-о ім. Тараса Шевченка в Брукленді

відіграє

дуже гарну оперету в 4-ох діях В. Александрова п. н.

"ЗА НЕМАНЬ ІДУ"

Ся оперета граєт ся перший раз в Вінніпегу. Вона переповнена ріжними гарними піснями. Не пропустіть нагоди побачити її.

ЦІНИ МІСЦЬ: 75, 50 і 35 ЦЕНТІВ.

В СУБОТУ, 1-го СІЧНЯ 1921.

Драматично-Співачський Кружок Укр. Робітничого Дому

відіграє

славну драму з робітничого жита в 4. діях С. Белой п. н.

"БАТРАКИ"

Ціни місць: 75, 50 і 35 центів.